

7759

Պրոլետարիատ բոլոր յերկրների, միացեք.

ԱԴՐԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՑԵՎ
ԲԱԳԿՈՄԻ ՄԻԱՅՅԱԼ ՊԼԵՆՈՒՄԻ
ԲԱՆԱԶԵՎԵՐԸ

29-31 հունվարի, 1936 թ.

ՀԿՇ2(47924)
Ա-21

17.09.2013

3K02 (41-924)

4-21

Պուլետարներ բոլոր յերկրների, միացե՛ք

24 SEP 2006

14 NOV 2009

ԱՐԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏԿԱՄԻ ՅԵՎ
ԲԱԳԿՈՄԻ ՄԻԱՑԻԱԼ ՊԼԵՆՈՒՄԻ
ԲԱՆԱԶԵՎԵՐԸ

1009
39320

40/9

29-31 ՀՈՒՎԱՐԻ, 1936 թ.

1. Կուսիաննարդիքի ստուգման համբառու
մարմերի մասին Ակ(բ) կ-ում.
Ընկ. Ալիքովի գեկուցման բանաձեռ,
Ենթումված 31 հունվարի, 1936 թ.

2. 1935 թ. զյուղատնտեսական աշխատավիֆ
ների համբագումարների և 1936 թ. գարնա
նային զյուղատնտեսական խնդիրների մասին
Ընկ. Վեցիրութիւն գելուցման բանաձեռ,
ընդունված 31 հունվար 1936 թ.

8002 932 A 5

7759

ԿՈՒՍՓԱՍՏԱԹԼԹԵՐԻ ԱՏՈՒԳՄԱՆ ՀԱՆՐԱ-
ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ Ա Կ (Բ) Կ-ՌԱՄ

ԱԴՐԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏԱԿՈՄԻ ՅԵՎ ԲԱԳԿՈՄԻ
ՄԻԱՅՅԱԼ ՊԼԵՆՈՒՄԻ ԲԱՆԱԶԵՎՀԸ

1936 թ. 31 հունվարի

Կուսակաստաթղթերի ստուգումը, վոր անց կացվեց կուսակցության առաջնորդ ընկեր Ստալինի նախաձեռնությամբ և Համբկոմկուսի (բ) Կենտկոմի վորոշմամբ, ցույց տվեց, վոր Աղբբեջանի կուսակցական կազմակերպությունն առողջ և մարտունակ կազմակերպություն և, համախմբված Համբկոմկուսի (բ) Կենտկոմի և կուսակցության առաջնորդ ժեծ Ստալինի շուրջը: Ստուգման հետևանքով իր շարքերը մաքրելով տրոցկիստներից, զինովևսկականներից, սպիտակ գվարդիականներից, կուլակներից, ավանտյուրիստներից և այլ գասակարգայնորեն թշնամի ու խորթ տարրերից, Աղբբեջանի կուսակցական կազմակերպությունը ամրացրել և իր շարքերի մարտունակությունը, գաղափարականապես և քաղաքականապես կոփվել և, բարձրացրել և կոմունիստների զգաստությունը և բարձրացրել և կազմակերպչամասսայական և քաղաքասիարակչական աշխատանքի մակարդակը:

Աղբբեջանի (բ) Կենտկոմի և Բագկոմի միացյալ պլենումը նշում և, վոր Համբկոմկուսի (բ) Կենտկոմի 1935 թվի մայիսի 13-ի ցուցմունքների ժամանակին ու ճիշտ լինելը, «կուսակցական տնտեսության» բարձիթող վիճակի մասին ամբողջությամբ ու լիովին

հաստատվեցին Աղբկոմկուսում (թ) կատարված կուս
փաստաթղթերի ստուգմամբ :

Կուսփաստաթղթերի ստուգման ժամանակ Աղբկոմ
կուսի (թ) բոլոր կազմակերպություններում բազմա-
թիվ փաստեր են բացվել, վորոնք վկայում են «կու-
սակցական տնտեսության» քառով ու բարձիթող դրու-
թյան մասին, գեղի կուսփաստաթղթերի հանձնմանն
ու պահպանմանը կուսկազմակերպությունների անպա-
տականատու վերաբերունքի մասին (առանձապես
խայտառակ փաստեր են հայտնաբերվել՝ Գյոդչայի,
Զանգելանի, Ղոնաղքենի, Կալա-Մաշտալայի, Բո-
մայիլի, Զուլֆայի, Զերբայիլի, Աղջաբերու, Մաս-
սալի, Կուբաթլի և Զերժինսկու (Բագու) կազմու-
կերպություններում) :

Ստուգմամբ հայտնաբերվել ե կոմունիստների
հաշվառման զրկածքի ծայրանեղ բարձիթող դրու-
թյունը, հաստատվել ե հաշվառման մեջ յեղած կո-
մունիստների թվի զգալիորեն տարրերվելը կուսակ-
ցական կազմակերպության փաստական կազմից
(ամբողջ Աղբկոմկուսում (թ) առ 1-ը հուլիսի 1035 թ.
յեղել է 54.928 հոդի, իսկ փաստորեն կուսուգուգման
ժամանակ դուրս ե յեկել 57.903 հոդի) :

Կուսփաստաթղթերի հանձնման և պահպանման
հաշվառումով, վորակես կանոն, կուսակցության շըրջ
կոմների քարտուղարները չեն զբաղվել: Շըրջկոմների
հաշվառման աշխատողների կազմը խիստ աղտոտված
ե յեղել:

Մի շարք շըրջկոմներում (Բելոկանի, Սալյանի,
ըել են դասակարգայնորեն-խորթ տարրերը, ժուլիկնե-
րըն ու ափերիստները, վորի հետևանքով մի շարք
շըրջկոմներում կուսփաստաթղթեր տալը կատարվել ե
առանց վորես ստորագրության և առանց շըրջկոմի
վորույի և սկզբնական կազմակերպությունների վո-
րուշման, տեխնիկական աշխատողների ստորագրու-
թյամբ, լայն կերպով գործադրվել ե այսպես կոչող՝
թյամբ, լայն կերպով գործադրվել ե այսպես կոչող՝

ժամանակավոր վկայականներ տալը՝ առանց կուս-
պատկանելիության մանրազնին ստուգման և այն:

Աղբկոմկուսում (թ) կատարված կուսփաստաթղթե-
րի ստուգման փորձը լիովին հաստատում է Համկոմ-
կուսի (թ) կենտկոմի դեկտեմբերյան պրենումի ցուց-
մունքն այն մասին, «որ կուսակցության անդամները
և կուսկազմակերպությունները դեռևս մատ են յու-
րացրել Համկոմկուսի (թ) կենտկոմի բազմիցս
ցուցմունքները՝ բոլչելիքան դրաստությունն ու կար-
գասահությունը կուսակցության անդամների մեջ ա-
մեն կերպ բարձրացնելու անհրաժեշտության մասին»:

Կուսփաստաթղթերի ստուգմամբ հայտնաբերվել
են ուրիշ կուսակցություններից դուրս յեկածներին,
ուսարահպատակներին Աղբկոմկուսի (թ) մեջ բնունե-
լու ժամանակ կուսակցության կանոնադրության կո-
պիտ խախտման փաստեր, նույնպես և խմբովին ու
բացակայությամբ կուսակցության մեջ բնդունման
փաստեր՝ առանց բննարկելու սկզբնահան կուսկազմա-
կերպություններում, բնդունող հանձնաժողովներում
յև շոֆերուների բայուտներում, կուսակցության մեջ
բնուները «հասուում» միջոցով ձևաներաբան միաս-
տեր հուստումների հանձնություն «բաժանում» և առն:

Բույնեկիան դրաստության բացակայության և
«կուսակցական տնտեսության» վատ դրվածքի հետե-
մանում մի առող սրծություներում բնույնու մենակ սոսու-
գումը շարունակում ելին մնաւ հաշվառման մեջ կու-
սակցությունից վտանգած անձննոր, վոռնողի հուսու-
փաստաթղթերը չելին մերգուել: Բելոկանի, Ղոնաղ-
ունդի, Լենորունի, Զարաթայալի և մանամոնո
Գյոդչայի, շոթաններում կուսակցությունից վտանգած
ները մոչ միայն մնում ելին հաշվառման մեջ, այլ
նրանուի մի քանիսու խորհուարեն, տնտեսական ու
կորպորատիվ կազմակերպություններում և նույնիսկ
կուսակցության այդ շրջերմների ապարատում մնում
ելին դեկազմար աշխատանքում:

Կուսափաստաթղթերի ստուգումը մի չափք կուսկադ մակերպություններում հայտնաբերեց հակածեղափոխական արոցկիստ - զինովեական տարրերի, վորոնք հակախորհրդային ականափոր աշխատանք ելին տառում և մերկացվեցին ու գուրս նետվեցին կուսակցությունից միայն ստուգման ժամանակ :

Ադրիոմկուսի (բ) կենտկոմի և Բագկոմի միացյալ պլենումը վորոշում ե.

1. Հավանություն տալ և հաստատել Ադրիոմկուսի (բ) կենտկոմի ու Բագկոմի բյուրոյի՝ կուսափաստաթղթերի ստուգման և «կուսակցական տնտեսության» կարգափորման նկատմամբ Ադրբեջանի կուսակցական կազմակերպության մեջ անցկացրած միջոցառումներին :

Հանձնարարել Ադրիոմկուսի (բ) կենտկոմին ու Բագկոմին մոտակա որերին ավարտել հարգելի պատճառներով կուսակցական ստուգումը չանցած և չըրջկումների, կենտկոմի ու Բագկոմի վորոշումներով լրացուցիչ ստուգման համար թողնված կոմունիստների կուսափաստաթղթերի ստուգման լրացուցիչ ակտերի հաստատումը, նույնպես և ուղղել Համկոմկուսի (բ) կենտկոմի զեկափար կուսորդանների բաժնի յեղակացությունների մեջ նշյած անհատություններին ու տարբերությունները :

2. Ցեղելով Համկոմկուսի (բ) կենտկոմի դեկտմբերյան պլենումի այն ցուցմունքներից, վոր «Կուսփաստաթղթերի ստուգման դրական արդյունքների ամրացման մոտակա միջոցառումները, մանափանդ կուսակցության անդամների հաշվառման հետագա կարգափորման նկատմամբ, հանդիսանում և կուսակցական փաստաթղթերի, թեկնածուական քաբտերի և կուսակցության անդամների ու թեկնածուների հաշվառման փաստաթղթերի փոխանակումը», Ադրիոմկուսի (բ) կենտկոմի և Բագկոմի պլենումը կուսակցական կազմակերպությունների մոտակա չբջանի հիմքա

կան խնդիրը համարում ե այդ կարեւորագույն կազմակերպությունների գործական քաղաքական միջոցառման խնամքով նախապատրաստումն և որինակելի կատարումը:

3. Պլենումը պարտավորեցնում է յերկաթուղու 3-րդ և 4-րդ բաժանմունքների և ջրային տրանսպորտի քաղաքաժիններին՝ խնամքով կատարել կուսափաստաթղթերի փոխանակման ամբողջ նախապատրաստական աշխատանքը: Միաժամանակ պլենումը պարտավորեցնում և տերիտորիալ չըկուներին՝ իրենց հանցկացնել բոլոր անհամարեցած միջոցները, վորոնք ապահովում են կուսակումների փոխանակման հաջող կատարումը տրանսպորտային կազմակերպություններում:

4. Միացյալ պլենումը պարտավորեցնում է բոլոր կուսակազմակերպություններին՝ ժամանակին պատճառատվել կուսակցության մեջ բնդունելությունը վերականցու համար, ամէշեղ զեկափարության բնդունելով Համկոմկուսի (բ) կենտկոմի պլենումի այն ցուցմունքը, վոր «կուսակցության անդամի, ինչպես և թեկնածույի ընդունելությունը կարող և կատարվել միայն խստա անհամատական կարգով» և վոր «կուսակցական կարգմակերպությունները պետք են ներդրացնեն կուսակցության մեջ իսկապես առաջավոր, իսկապես բանվոր զասակարգի գործին նվիրված, մեր յերկրի լավագույն մարդկանց»:

5. Պլենումը պարտավորեցնում է բոլոր կուսկազմակերպություններին՝ վճռականապես բարերագել աշխատանքը Համակրողների հետ, վորոնք կուսակցության շարքերի լրացման կարեւորագույն ռեղելով են հանդիսանում: Համակրողների իմրակների մեջ ներդրացվելով ամենահավատարիմ, կուսակցությանը մոտիկ կանգնած մարդկանց, առախանովական - բանվորներին ու կոլտնտեսականներին և աշխատավոր ինտելեկտուայի լրացմույն ներկարացուցիչներին, կուսակցական կազմակերպությունները գործնական

աշխատանքում նրանցից պետք և պատրաստեն մեր կուսակցության արժանի անդամներ:

6. Ամեն կերպ ամբացնելով կուսիատաթղթերի ստուգման հետևանքով ձեռք բերված կուսակցական աշխատանքի աշխատաթղթը, կուսակցական կազմակերպությունները պետք և ե'լ ավելի ուժեղացնեն կազմակերպչական - մասսայական և քաղղամատիարակչական աշխատանքը, առանձին ուշադրություն դարձնելով կուսակցության յուրաքանչյուր անդամի գաղափարացաղաքական դաստիարակությանը, նրա կուսակցական մակարդակի և առաջատար գերն արտադրության մեջ բարձրացնելու վրա:

7. Նշելով, վոր կուսիատաթղթերի ստուգման ընթացքում կուսկազմակերպությունները հայտնաբերել են կուսակցական սեղերի զգալի կարգեր, պիենումն առաջարկում և կուսկազմակերպություններին՝ սիստեմատիկ աշխատանք կազմակերպել կուսակցական սեղերի հետ: Անհրաժեշտ և զգայուն կերպով և ուշադրությամբ, վորի մասին մեղ սովորեցնում և կուսակցության առաջնորդ ընկեր Ստալինը, աճեցնել կուսակցական աշխատորներին, պատրաստված և ըստուգված կուսանդամներին, կուսակցական սեղերից առաջ քաշելով դեկամեր կուսակցական, կոմյերիստական, խորհրդային և տնտեսական աշխատանքի:

8. Համարություն տալ 1936 թվի ընթացքում Բուղումու կուսակցնթացներում Աղբկոմի կուսի (բ) գյուղական շրջկոմների ամրող պրոպագանդիստական և հրահանդչական կազմի և կուսուղերթից 200 կոմանիստների Աղբկոմի կուսի (բ) Կենտկոմի բյուրոյի նըշած վերապատրաստմանը:

9. Նշելով, վոր մի շարք շրջկոմների և քաղկոմների բյուրոների աշխատանքի պրակտիկայում կազմակերպչա - կուսակցական և մասսայական դաստիարակչական աշխատանքի հարցերը համապատասխան տեղ չեն զրայլում և վոր դեռևս նկատվում են բյուրո

յի նիստերում մինչև 40-50 հարցերի քննարկման անթույլատրելի փաստերը, պղենումն առաջարկում և կուսկազմակերպություններին՝ արմատապես բարելավել քաղկոմների ու շրջկոմների բյուրոների աշխատանքի վրակը, վերջ տալով կուսակցական աշխատանքի հարցերի ձևական մոտեցման ամեն տեսակ տարրերի:

10. Պլենումն առաջարկում և փոքրաթիվ կուսկազմակերպությունների կազմ ունեցող շրջկոմներին՝ գործադրել համաշրջանային կուսակցությունը (ամիսը մի անգամից վոչ ուշ), այդ ժողովներում ապահովելով կուսակցության ու կառավարության կարևորագույն վորոշումների քննարկումը, կապելով նրանց տվյալ կուսկազմակերպության կոնկրետ խնդիրների հետ:

11. Նշելով, վոր միայնակ կոմունիստների հետ տարկող աշխատանքը կուսակցական աշխատանքի չափազանց թույլ տեղամասն և հանդիսանում՝ պղենումն առաջարկում և կուսկազմակերպություններին՝ ամիսը մի անգամից վոչ ուշ շրջկոմներին կից հրապերել միայնակ կոմունիստների ժողովներ, դնելով այդ ժողովներում ներկուսակցական կյանքի հարցերը: Անհրաժեշտ է միայնակ կոմունիստներին ամրացնել կուսակցության համապատասխան խմբակների, վորոնք տերիստրիալ ձեռվ մոտիկ են, տալ նրանց առանձին կուսակցական հանձնարարություններ և սոու գել նրանց կատարումը:

12. Պլենումը պարտավորեցնում և բոլոր կուսկազմակերպություններին՝ բարելավել մարքուենինայն ուսման գործի դեկապարությունը, ձեռք բերելով կուսակցական սրբովագանդի բարձր վորակ, առանձին ուշադրություն դարձնելով կուսակցության կանոնադրության ու պատմության և ընկեր Քերիայի՝ «Անդրբիովկառի բոլշևիկյան կազմակերպությունների պատմության հարցի առթիվ» զեկուցման խոր ու-

սումնասիրության վրա : Առանձին ուշադրություն պետք է դարձնել պրոպագանդիստների կազմի ստուգմանն ու ընտրությանը, նրանց հետ տարվող սիստեմատիկ աշխատանքի, կուսակցական կարինեաների աշխատանքի վճռական բարելավմանը :

ՊԵՆՈՒՄԸ պարտավորեցնում և կուսակցության բոլոր շրջկոմներին՝ բարելավել շրջանային թերթերի, բազմատիրաժների և պատի թերթերի աշխատանքի վորակը և նրանց ապահովել սիստեմատիկ հրահանգում, ուղնություն :

Նշելով անդրագիտ և կիսադրագիտ կոմունիստների մեծ տոկոսն Աղբկոմկուսի (բ) մեջ, մանափանդ գյուղական կազմակերպություններում, պլենումն առաջարկում ե բոլոր շրջկոմներին՝ անժկացնել միջոցառումներ, փորոնք ապահովեն կոմունիստների այբուբնական անդրագիտության ու կիսադրագիտության վերացումը մինչև 1936 թվի հունիսի մեջը :

13. ՑԵՆՆԵԼՈՎ Համկոմկուսի (բ) կենտկոմի ղեկտեմբերյան պլենումի — «Տեխնիկական մինիմումի ուսուցումը բոլոր բանվորների և բանվորուհիների համար դարձնել ընդհանուր և պարուադիր» — ցուցմունքից, Աղբկոմկուսի (բ) կենտկոմի ու Բաղկոմի պլենումն առաջարկում ե բոլոր կուսկազմակերպություններին՝ ուշադրության կենտրոնում դնել յուրաքանչյուր բանվորի տեսմինիմումի ուսուցման խընդիրը և ձեռք բերել կոմունիստների առաջատար դերը «քանվոր դասակարգել կուլտուր - տեխնիկական մակարդակն ինժեներա-տեխնիկական աշխատանքի աշխատանքների մակարդակին հասցնելու» գործում :

14. Հանձնաբարեկ Աղբկոմկուսի (բ) կենտկոմի ղեկավար կումարմինների բաժնին՝ տասնորյա ժամկետում սահմանել Աղբկոմկուսի (բ) ստորին կուսկազմակերպությունների կողմից սիստեմատիկորեն շրջկոմներին քաղ. ինֆորմացիա տալու կարգը, պարտավորեց ներով վերջիններին ամենը մի անդամից վոչ ուշ քաղ.

15. Փորմանեղեկագրեր ներկայացնելու Աղբկոմկուսի (բ) կենտկոմին ու Բագկոմին : Պարտավորեցնել Աղբկոմկումի (բ) կենտկոմի ղեկավար կումարմինների բարեկանմանը յերեք ամենը մի անդամից վոչ ուշ կուսակցության շրջկոմներին ուղարկել ընդհանուրացրած քաղ. ինֆորմացիա շրջանային կուսկազմակերպությունների կումարման մասին :

16. ՊԵՆՈՒՄԸ առաջարկում և բոլոր կուսկազմակերպություններին՝ բուշկիլդրեն կարմակերպել կուսակցական վորոշումների կատարման սոուգման գործը, առանձին ուշադրություն դարձնելով վերադասմարմինների վորոշումներն ստորին կուսկազմակերպությունների կողմից կատարվելու սոուգմանը :

17. ՊԵՆՈՒՄԸ պարտավորեցնում և կուսկազմակերպություններին՝ դաշարեցնել շրջկոմի հրահանգիչներին, վորոշական վաճառքան կամպանիաներում ոգտագործելու պրակտիկան : Ղեկավարության բարելավման և հրահանգիչներին ուղնելու նպատակով ամենը 2 անգամից վոչ պակաս հրահանգիչների խորհրդակցություններ հրացիրել շրջանում տարրվող կուսաշխատուանքի հարցերով, սիստեմատիկ աշխատանք տանելով հրահանգիչների դաշտակարաս-քաղաքական մարդարդակի բարձրացման և նրանց մտահոգությունի լամացման նկատմամբ :

18. ՊԵՆՈՒՄԸ առաջարկում և Աղբկոմկուսի բոլոր շրջկոմներին՝ հասնել ղեկավարության համարատախան յուրաքանչյուր սկզբնական կուսկազմակերպության առանձնահատկությունների, նկատելու առաջնարդությունը կուսկազմակերպությունների կոնկրետ ուղեկարգի ղեկավարության և կոմունիստների մասսաների հետ կումարմինների անմիջական ու կենդանի կազմի համարատախան ներով վերջիններին առաջանական աշխատանում :

19. ՊԵՆՈՒՄԸ պարտավորեցնում և բոլոր կուսակցական կազմակերպություններին՝ ապահովել կուսկազմակերպությունների առաջանական աշխատանում :

կամավության վճռական բարելավումը կոմիտիտա-
կան կազմակերպությունների նկատմամբ, յերիտա-
սարդության գաղափարա - քաղաքական դաստիարա
կությունը Լեսլիսը - Ստալինը կուսակցության մար-
տական տրամիջանների վողով ու կուսակցության
պատրաստված, ստուգված անդամներին կոսյերիտա-
կան աշխատանքի առաջքաշումը:

19. Եշելով, վոր ստախանովյան շարժումը դեռևս
բարարար չափով շի զարգացել Աղբեկջանի ձեռնար-
կություններում և կոլտնտեսություններում, պղենու-
մը պարտավորեցնում և բոլոր կուսակազմակերպու-
թյուններին, մանավանդ նավթային շրջանների կուս-
ակազմակերպություններին, ստախանովյականների հա-
սած իրությանական խորհրդակցությունում ընկեր Ստա-
լինի տված ցուցմունքների և Համկոմկուսի (բ) կենտ
կոմ գեկոտեմբերյան պլենումի վորոշումների իրացման
հիման վրա ձեռք բերել այն, վոր ստախանովյան շար-
ժումը դառնա բանվորների ու կոլտնտեսականների
խեկան մասսայական շարժում, բարձրացնել կո-
մունիստների առաջատար դերն այդ շարժման մեջ,
մերկացնել և բնումը խեղդել աշխատանքի ստախա-
նովյան մեթոդների սարստածի ամեն մի վորձ, վըճ-
ռականապես բարելավել բոլոր բանվորների ու ստա-
խանովականների, մանավանդ կոմունիստների տեխ-
նիկական ուսման գործը:

Ալբկոմկուսի (բ) կենտկոմի և Բագկոմի պլենու-
մը հավաստիացնում է Համկոմկուսի (բ) կենտկոմին
և սիրով առաջսորդ ընկեր Ստալիսը, վոր Ադրբեյչա-
նի կոսունիստներն, անսահման հավատարիմ Լարաբ-
Ստալիսի գործին, հաշվի առնելով կուսակցական
փաստաթղթերի սառաւումից բվանով բոլոր դասերը,
որինակելի ձեռվ կկատարեն կուսակցական տռմանը

Անդադար բարձրացնելով դասակարգային դպրա-

տությունը, ուժեղացնելով կոմունիստների առաջա-
տար դերն արտադրության մեջ, իրենց շարքերում
ամրագներով բոլշևիկյան յերկաթե կարգադրահությու-
նը, ձեռք բերելով կարգակերպչա - մասսա բական և
բարդաբական - դաստիարակչական աշխատանքի որի-
նակելի դոմածքը ու ստախանում շարժման բայն
ծավալում, Ադրբեյչանի բոլշևիկներն ե'լ ավելի ամուր
համախմբելով Համկոմկուսի (բ) կենտկոմի և մեծ
Ստալինի շուրջը, Համկոմկուսի (բ) Անդրյաներկոմի ու
ընկեր Բերիայի անմիջական զեկավարությամբ Ադր-
բեյչանի ահաստանունեռեն ե'ւ ամերի վտահորեն ա-
ռաջ կունեն Լենինի-Ստալինի դրոշ տակ:

1936 ԹՎԻ ԳՅՈՒՂԻՏՆՏԵՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ
ՆԵՐԻ ՀԱՆՐԱԳՈՒՄ ԱՐՆԵՐԻ ՅԵՎ 1936 ԹՎԻ
ԳԱՐԱԱՆԱՅԻՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԱՄՊԱ-
ՆԱՅԻՆ ՄԱՍՆ

ԱԴՐԱԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՅԵՎ ԲԱԳԿՈՄԻ
ՄԻԱՅՅԱԼ ՊԼԵՆՈՒՄԻ ԲԱՆԱԶԵՎԸ

1936 թ. 31 հունվարի

Համկոմկուսի (Բ) Կենտկոմի ղեկատեմքերյան պլե-
նումի վորոշումները և արդյունաբերության ու
արանսպորտի ստախանովականների համամիութենա-
կան խորհրդակցության ու գյուղական տնտեսության
անվանի մարդկանց խորհրդակցության հանրագումար
ները վկայում են այն խոշորագույն հաղթանակների
մասին, վոր տարվել են ԽՍՀՄ ամբողջ ժողովրդական
տնտեսության մեջ 1935 թվին:

Այդ հաղթանակները յերկիրը տարել ե Համկոմ-
կուսի (Բ) Կենտկոմի ու մեծ Ստալինի ղեկավարու-
թյամբ, կուսակցության գլխավոր գծի հաստա-
տում և անշեղ իրազործման ու ԽՍՀՄ ժողովրդական
տնտեսության բոլոր բնագավառներում ստախանով-
յան շարժման լայն ծավալման հետևանքով:

Խորհրդային Սովորեցանը՝ լենինյան - ստալինյան
աղդական քաղաքականության ու կուսակցության
առաջնորդ ընկեր Ստալինի անմիջական ցուցմունքնե-
րի անշեղ իրազործման հիման վրա, Համկոմկուսի
(Բ) Կենտկոմի և Համկոմկուսի (Բ) Անդրյերկոմի ղե-
կավարությամբ 1935 թ. նշանակալի աջողություն-

ներ և ձեռք բերել գյուղական տնտեսության վերելքի
ասպարիզում:

Աջողությամբ կատարված և անասնապահության
զարգացման 1935 թվի պետական պլանը:

Ժամկետից առաջ կատարվել են՝ հացամթերում-
ները՝ 103,2 տոկոսով, չալթուկի մթերումը՝ 103,6
տոկոսով, կարտոֆիլի մթերումը՝ 103,7 տոկոսով,
ծխախոտի մթերումները 103,9 տոկոսով և այլն:

Նշանակալից կերպով բարեկարգվել են կոլտնտե-
սային մասսաների նյութական - կենցաղային պայման
ները և բարձրացել ե կուլտուրական ու քաղաքական
մակարդակը: Անել են հարցուրավոր նոր մարդիկ՝
գյուղական տնտեսության լավագույն կազմակերպիչ-
ներ ու վարպետներ, վորոնք տիրապետել են նոր տեխ-
նիկային:

Գյուղատնտեսական արտելի ստալինյան կանոնա-
դրությունը դարձել է հիմնական պայման կոլտնտե-
սությունների կազմակերպչական - տնտեսական հե-
տագա ամրապնդման դործում: Կոլտնտեսություններն
զգալիորեն բարձրացրել են իրենց յեկամուայնությու-
նը: 1935 թվին կոլտնտեսություններն են մոտել
56.386 նոր տնտեսություններ:

Դրա հետ միասին Ադրեկոմկուսի (Բ) Կենտկոմի և
Բագկոմի պլենումը մատունանշում ե, վոր Հողժողկո-
մատի վատ աշխատանքի, Սալյանի, Բարդայի, Ալի-
բայրամյուի, Աղյամյու, Աղջաբեզու, Ղաղախի, Թար-
թառի, Աղյամի, Բեյասուփարի, Կարյագինի, Յելյա-
խի, Զրաբերդի ու Սամուխի շրջանների և Միի № 3
ու № 5 խորհանտեսությունների կուսակցական-խոր-
հրդային կազմակերպությունների վատ աշխատանքի
հետևանքով բանքակի համարման ու հանձնման 1935
թվի պետական պլանը չի կատարվել և հանրապետու-
թյունը յերկրին պակաս և տիել 20 հազար տոնն բամ-
բակ:

Մինչդեռ, բոլոր այս կազմակերպությունները

մինչեւ այժմ պլատշաճ յեղրակացություններ չեն հանել 1935 թվի բամբակային և հացահատիկային կամպանիաների դասերից ու շարունակում են 1936 թվի գարնան նախապատրաստությունը տանել միանդամայն անբավարար:

Ադրբեյջանի (բ) Կենտկոմի և Բագկոմի միացյալ պլենումը գտնում է, վոր հանրապետության կուսակցական, խորհրդային կազմակերպությունների և հոգային որդանների հիմնական խնդիրները 1936 թվին հանդիսանում են.

ա) սաախանովյան շարժման լայն ծավալումը գյուղական տնտեսության բոլոր ասպարիզներում, բամբակի բերքատվության բարձրացումը, սահմանված 193·500 տոնն պլանի անպայման կատարումը, 20 հացար տոնն պարտքի ծածկումը, բարձր բերքատվության առանձին հեկտարներից՝ բարձր բերքատվության ողակներին, բրիգադներին, կոլտնտեսություններին և ամբողջ շրջաններին անցնելը.

բ) հացահատիկային կուլտուրաների գծով աշխատանքի արմատական վերակառուցումը, բարձր արդուտեխնիկայի և բերքատվությունը ընկեր Ստալինի «մոտիկ ապագայում, 3-4 տրուց հետո հացի յուրաքանչյուր տարվա արտադրությունը հասցնել մինչեւ 7-8 միլիարդ վթի» — ցուցմունքի կատարումն ապահովող չափերով բարձրացնելու բաղայի վրա.

գ) անասունների ցեղի բարելավումը և նրանց կաթնատվության բարձրացումը:

Ադրբեյջանի (բ) Կենտկոմի և Բագկոմի միացյալ պլենումը վորոշում է:

1. Համանություն տալ 1936 թվի գարնանային դրույտատեսական կամպանիայի նախապատրաստության մասին Ադրբեյջանի (բ) Կենտկոմի բյուրոյի բնդումած միջոցառումներին:

1936 թվի գարնան համար կոլտնտեսային-գյուղացիական սեկտորի գծով գարնանային ցանքակի պլա-

նը հաստատել 439 հազար 700 հեկտար, վարից 193 հազար 500 հեկտար բամբակ, այլ թվում խորհութեան սություններում՝ 9 հազար հեկտար:

Բամբակի համար բերքատվություն սահմանել՝ ամերիկանի համար — 11 ցենտներ, յեղիստականի համար — 7.2 ցենտներ մի հեկտարից:

2. Պարտամունքների Հողմուկոմատին և ջրմանային կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպություններին՝ գարնանացանի և բերքատվության պահն անհապաղ հասցնել առանձին կոլտնտեսություններին և մենատնտեսություններին, կազմակերպելով արանի լայն քննարկումը կուսակցական ժողովներում, ՄՏԿ-ների ու խորհութեանտեսությունների բանմորների, մասնագետների, կոլտնտեսականների և մենատնտես աշխատավորների արտադրական խորհրդակցություններում, ապահովելով անհրաժեշտ միջողառումների կիրառումն առն կատարելու ուղղությամբ:

Առանձին կոլտնտեսությունների և գյուղիսորհությունների գծով ցանքի պլանի վերջնական ձևումն ամսատուել մինչեւ փետրվարի 15-ը: Մինչեւ այսօհ ժամկետն ամսաբաել պլանից գուրս կուտակարին տնտեսություններին հաստատուն պարտավորություններ տալու:

3. 1936 թ. համար 193500 տոնն հնդավար բամբակի պլանը և 1935 թ. 20.000 տոնն պարտքը ծածկելու խնդիրը կարող են կատարել միայն բոլոր կուսակցական կամ կազմակերպությունների, կոլտնտեսականների ու մենատնտես աշխատավորների բանմորների ու մասնագետների ամբողջ մասսայի իսկական մորիթիզացիայի պարմաներում, մորիթիզացիա՝ բարձր բերքատվության պայքար ի համար՝ սաախանովյան շարժման հզոր ծավալման հիման վրա:

Պարտամունքների Հողմուկոմատին, ըլջանային կուսակցականների խորհրդային կազ-

ժակերպություններին՝ բոլոր կոլտնտեսությունների աշխատանքի պրակտիկայում՝ լայնորեն արմատացնել բամբակի բարձր բերքատվության վարպետների փորձը, կազմել կոնկրետ միջոցա ռումբներ բամբակի համար յուրաքանչյուր ողակի, սրբիդադի և ամբողջ կոլտնտեսության գծով, այս բանում բարձր բերքատվության վարպետների և համեմա կոլտնտեսականների պարտադիր մասնակցությունը գրավելով։ Սրան համապատասխան աֆողեցնել ողակների, ոտիգատների և ամբողջ առանձին կոլտնտեսությունների անցումը բարձր բերքատվության, լայնորեն հճախոր ամենական ռումբակի գծով «Հեռեսունականների» և յեղիպատականի գծով «Քսանականների» ստալինյան արշավին։

Աղոփոմկուսի (բ) կենտրոմի և Բազմումի միացյալ պյենումբ գտնում են, լոր Զանգերանի, Կիրովարդի, Կասովը-Խոմայրովի, Կարբագինի, Թառուդի և Շամիորի շրջանները բոլոր հնարավորություններն ունեն 1936 թվականի դատավորություններ և նրանց առաջ խնդիր և դնում անդեցնել, միջնա հաշվով բայց շրջանի բերքատվության ստացում—Զանգեռանի շրջանում՝ 20 ցենտներ, Կիրովարդի շրջանում՝ 18 ցենտներ, Կասովը-Խոմայրովի շրջանում՝ 15 դենտներ, Կարբագինի՝ 14 ցենտներ։ Շամիորի և Թառուդի շրջաններում՝ 13-ամկան ցենտներ։

Բառձր բերքատվությունն ապահովող միջոցա ռումբների նախասառաստման և կիրառման գործում շրջեառմակեռառություններին ոգներու համար պարագա վորեցնել Հողժողկոմատին վոչ ուշ քան վեերաբարի 15-ը յերեք ամիս ժամկետով շրջաններն ուղարկել կենտրոնական ապարատի մասնագետների վոչ պակաս քան կեսը, ամ հաշվով, մորավեսի նրանուի մի մասն ամբացվի մշտական աշխատանքի շրջանային որդաններում։

4. Պարտավորեցնել Աղոփոմկուսի (բ) Հրջկումներին, ըջգործկոմներին և շրջնողբաժիններին պիտելու ընթացքության ու ՄՏԿների պիտելու ընթացքության ամբացնել բերքատվության խորհուրդների աշխատանքը, դրանց կազմի մեջ ներդրամի բամբակի ստախանության կանոներին, ցուց տալ նրանց գործոն ոգնություն և նրանց աշխատանքում ատեղձել ամսվիսի պարմաններ, վարպետզի խորհուրդները գործնականություն դառնանանքը բերքատվության համար կորոնտեսությունների մզած պարագարի կենտրոնը։ Հաստատել, վոր բերքատվության խորհուրդների նախագահների և բրիգադիրների հետ համասր պատասխանառություն են կորոնտեսությունների նախագահների և բարձր բերքատվության վարպետների շրջանային ու հանրավեստական խորհրդակցությունները։

Երջանային կազմակերպություններին և Հողժողկոմատին՝ կազմակերպել բերքատվության խորհուրդների աշխատանքը փորձի լայն փոխանակումը և Հաղորդումը։ Փետրվարին Հրամայիրել խորհուրդների նախագահների և բարձր բերքատվության վարպետների շրջանային ու հանրավեստական խորհրդակցությունները։

5. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև վեերաբարի 15-ը մասնային տիրաժով հրատարակել բարձր բերքատվության այն մարտէտների աշխատանքը փորձը, վորոնք իրենց Հողժողկոմատին հաօւ են մի հեկտարից 35 և ավելի ցենտներ բամբակի։ Պարտավորեցնել շրջանային հողային որդաններին և բերքատվության խորհուրդներին՝ քննության առնել այդ փորձերը կոլտնտեսությունների ողակներում և բրիգադներում։

6. Մատնանշելով 1935 թվին յեղիպատական բամբակի չառ վաղ զամբասի դրական արդումքները, 1936 թվին անցիացնել չառ վաղ ցամեք 15 հարար հեկտարից վոչ պակաս առաջածության վրա՝ ըստ շրջանաձը

Հետեւյալ տեղադրումով—Ային-Բայրամինի շրջանում՝
4.800 հեկտար, Սարգանի շրջանում՝ 4.400, Արքիր-
Առարդի շրջանում՝ 3.700, Քյուրզամինի շրջանում՝
600 և խորհանտեսություններում՝ 1.500 հեկտար :

7. Պարտավորություններ՝ Հողժողկոմատին, Աղբյուր-
կուսի (թ) շրջկոմներուն, շրջգործկոմներին և շրջնող-
րաժեններին և ՄՏԿ-ների ու խորհանտեսությունների
դիրեկտորներին՝ ապահովել հետեւյալ միջոցառում-
ների կիրառումը :

Ա) Մենչեւ մետրիարի 15-ր ամստրակել ամբողջ հեր-
կի մորակի ստուգումն առն հայտնի, մորակուսի հեռ-
կի բոլոր խորանիած հողամասերը նորից հերկվեն
մինչև մետրիարի 20-ր :

Բ) Մարտի 5-եր մինչև ապրիլի 5-ր ժամանակա-
շրջանում անցկացնել յերկուրդ հերկր բոլոր տարա-
ծություններում՝ բացի ճմեռային արաթի յենթակա-
տարածություններից :

Գ) Յերկուրդ հերկի համար համբային պարար-
տանյութերի դաշտ դուրս բերելու կարգակերպել այն-
պիսի հարցմունք, մորակեսդի ապահովիլի այդ աշխատան-
քի բարձր մորակը, առանձին ուշադրություն դարձնել
ու խառնուրդը ճիշտ կարգելու և այն հողի մեջ
մտնելու մաս։ Ապահովել բոլոր տեղական պարար-
տանյութերի (գոմազը, առանձի տիրմ, մոբիլը և այլն)
հողի մեջ մտցնելու, հաստատելով դրանց ճիշտ պահ-
պանումը։

Աղբյուրմկուսի (թ) կենտրոնի և Բաղկոմի պրենու-
մր պահանջում և շրջանային կարգակերպություննե-
րից արմասութիւն անել հանցամոր վերաբերմունքը
պատրաստացնող նույթերի նկատմամբ և խիստ դատա-
կան պատասխանառության յենթարկել այն անձեռին,
մոռոնք անհիւռթողեն են մերաբեռում պարար-
տանյութերը պահպանելուն և հողի մեջ մտցնելուն։

Դ) Կնքուղակերի դեմ պայքարելու նպատակով
անցկացնել այն հողերի պարտադիր հերկր, մորոնք

հարութ են բամբակային մասիվներին 15 մետրից վոչ
պակաս տարածությամբ, այդ մասսիվների շուրջը շր-
ջովակնելով գատարվ տարածությունսար և սահսան-
ները։ Անցկացնել բոլոր բնեղդերում և ասուներում մո-
լախոտերի ուշադրումը և այլումը։

Ծե) Բամբակի ցանքսը կատարել խսացրած ժամ-
կետներին, աղաբարսնելով այն ամերկականները՝ մինչև
մայիսի 5-ը, յեղիպատականները՝ մինչև մայիսի 1-ը։

Հատուկ ուշադրություն դարձնել սերմերի ծածկ-
մանը խոնավ հողի մեջ այն հաշվով, վորպեսզի ան-
հապաղ ուղղվեն ծածկված թերությունները։ Անցկաց-
նել դաշտերի ծայրերի և շաբաթների վերջամասերի ձեռ-
քով կատարվող շտկումը։ Ցանքսից 6-10 որ հետո
անցկացնել ծիլերի համատարած ստուգումն այն հաշ-
վով, վորպեսզի անհապաղ կատարվի շածածկված խո-
ռուչքների վերացանքն ծիլերի վոչ մեծ նորություն
ունեցող տարածություններում և կրկնացանքն ծիլերի
մեծ նորություն ունեցող տարածություններում։

Զ) Առաջարկել Հողժողկոմատին և ՀՀ Հանային
կազմակերպություններին անցկացնել բամբակի հա-
մար հերկված ամբողջ տարածության համատարած
ուղեւացնելու չափումը։

8. Հավանություն տալով այն միջոցառումներին,
վորոնք ձեռք են տունված Աղբյուրկուսի (թ) կենտրո-
նի բյուրոյի կողմից բամբակի ցանքսային սերմերի
նախապատրաստության ուղղությամբ, պարտավորեց-
նել Աղբյուրկուսի (թ) շրջկումներին, շրջկործկումնե-
րին և ՄՏԿ-ների ու խորանակառությունների դիրեկ-
տորներին կազմակերպել սերմանյութի պահպանումը,
գոտումն ու պատահանումն այսպես, վորպեսզի ապա-
հովվի նրանց ծլունակության լիակատար պահպանվա-
ծությունը։

9. Հաստատել Աղբյուրկուսի (թ) կենտրոնի բյու-
րոյի կողմից ընդունված բոլոր վորումների սկզբանե-
րի նախապատրաստության պլանն ու միջոցառումնե-

թը գալրնամային վոռովություների համար : Պարտավորեցնել զողողկոմատին, Ադրբյանտեսության և ԱՐ ջանային կազմակերպություններին ավարտել ամբողջ աշխատանքը սահմանված ժամկետներին այն հաշվով, վորպեսդի արաթի սկզբին բոլոր վոռովող սիստեմները դրվեն լինակատար պատրաստության մեջ : Եռոյն այդ ժամկետին լիովին ավարտել Քուռ և Սքաքս գետերի պատճեամայութան աշխատանքը :

10. Պարտավորեցնել Ադրբկոմկուսի (բ) ՀՄԿոմների քարտուղարներին, ՀՐՃԳործկոմների նախագահներին, ՀՐՃՆՊԲԱԺԻՆՆԵՐԻ վարիչներին և ՄՏԿ-ների ու խորհուտեսությունների դիրքիտորներին, բամբակային ու անառնապահական խորհուտեսությունների քաղաքածինների պետերին՝ լինակատար պատրաստության մեջ դնել տրամփորային պարկը մինչև վիճորվարի 20-ը և խորհուտեսությունների, ՄՏԿ-ների, կոլտնտեսությունների ու մենատնտեսությունների մը նացած ամբողջ դյուլտանտեսական ինվենտարը մինչեւ մարտի 1-ը : Կազմել տրամփորային պարկի կոնկրետ մարզուտաներ յուրաքանչյուր բրիգադում այն հաշվով, վորպեսդի վերացվեն պարագաւուղյուները և մինի-մումի հասցվեն տրամփորների անտեղի յերթերը, յեկավալութույն տրամփորի տարածության պահանջման համար փորձի լայն արմատացումով ձեռք բերվեն տրամփորների խատանքի արտադրողականության խիստ բարձրացում և դրանով իջեցնել ինքնարժեքն ու ապահովել ՄՏԿ-ների ու խորհուտեսությունների անցումը հասութաբեր աշխատանքի :

Հանձնարարել ՄՏԿ-ների դիրքիտորներին, մի տասնորյա ժամկետում ՄՏԿ-ների արտադրական խորհուրդներում քննության առնել տրամփորային պարկի աշխատանքի և մարշուտաի պլանը :

11. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, Ադրկոմկուսի (բ) ՀՐՃԿոմներին և ՀՐՃԳործկոմներին՝ բոլոր կոլտնտեսություններում կազմակերպել բանող

սունի կերախոսով ապահովության ստուգումը, գնելով բանող անսառների համար խտացած և կոշտ կերերի յերկու ամսյա անձեռնմխելի պաշարի անպայման ստեղծման պայմանը ցանքսային աշխատանքների ըլլանում :

12. Հաստատել այն միջոցառումները, վորոնք ընդունված են Ադրկոմկուսի (բ) կենտկոմի բյուրոյի կողմից՝ գարնանային ցանքսային կամպանիայի համար մասամբ ական կվայլիքի կացիայի կադրեր պատրաստելու և վերապատրաստելու ուղղությամբ :

Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և ՀՐՃկազմակերպություններին փետրվարի և մարտի ընթացքում յուրաքանչյուր ՀՐՃանում անցկացնել բոլոր գյուղատնտեսների, նախազաների, բբրդագիրների ողակավարների, տրակտորային բրիգադների բբրդագիրների և զոլտնտսսային կուսազգական ու կոսյարտական կազմակերպիչների հատուկ դասընթաց-կոնքերաններ այն հաշվով, վորպեսդի բարձրացվի նրանց պատրաստությունը 1936 թվի գարնանային ցանքսային կամպանիայի խնդիրների մակարդակին :

13. Ադրկոմկուսի (բ) կենտկոմի և Բագկոմի պլենումը և, վոր 1936 թիվը պետք և ՀՐՃադարձականների և կոլտնտեսությունների մեջ աղբուտելիքի կազմական պրոսպագնադի լայն արմատացման գործում :

Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, Ադրկոմկոմկուսին և ՀՐՃանային կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպություններին ծավալել կորտնտեսություններում (առաջին հերթին բամբակային ՀՐՃաններում) աղբուտելիքի մասսայական խմբակների բանցը, ներդրամիելով այդ աշխատանքին բոլոր մասնագետներին, գյուղատնտեսներին, զոտեխնիկներին, ուսուցիչներին, և գյուղական տնտեսության վարչություններին :

Ամբակների աշխատանքը դնել այնպես, վորակազի
մինչև ապրիլ սպան ապահովվի աղքատելքնության
հանձնումը բոլոր կոլտնտեսությունների նախագահնե
րի, բըիդադիքների, ողակավարների, նույնական յեվ
կոմունալառների ու կոմիտեների կողմից :

Հանձնաբարել Երգչոս զուտը (բ) գենուսը բյու-
րոյին քննել և հաստատել ազգությանիմումի ծրա-
գիրը և վերանայել Հողգողկոմատի կազմած բամբակի
վերաբերյալ ազրուկանոններն այն ձևով, վոր նրանք
բամբակային դաշտերի բարձր բերքատվության հա-
մար մջլող պայքարի իրոք ստալինյան ուղեգրեր դառ
նան :

14. Հայանություն տալ կոմիտեի միության բար
ձըր բերքատվության առնվազն 1000 ողակների և
1000 ազգությանիկական խմբակների կազմակերպման
վերաբերյալ «յերեսնականների» ստալինյան արշավի
մեջ ներառնելու միջոցառումներին : Հանձնաբարել
ԱԼԿՅԵՄ Կենտկոմին քննարկել և մշակել միջոցառում
ները՝ կոմիտեի տականներին ստախանովյան շարժման
մեջ հետագա ներգրավման մասին :

15. Սղբկոմկուսի (բ) կենտկոմի ու Բագկոմի
պլենումը պարտավորեցնում և կուսակցական, խոր-
շրդային կազմակերպություններին հասնել կոլտնտե-
սականների, բանվորների և խորհանտեսությունների
մասնագետների մասսաների հետադա մորթիլիզացմա-
նը՝ կատարելու և գերակատարելու անասնաբուժու-
թյան զարգացման պետական պլանը 1936 թվին՝ ա-
ռանձին ուշադրություն դարձնելով ազնվացման գոր-
ծի ուժեղացմանը և անասունների տեղական ցեղերի
գորակական բարելավմանը : Միջոցառումներ անցկաց-
նել անասունները մասսայաբար մետիսացնելու վերա-
բերմամբ, արմատացնել սիլոսային ու կենտրոնացրած
կերախոտերն ամեն մի տնտեսության մեջ, ուժեղաց-
նել անասունների համար կուլտուրական շնչերի շի-
նարարությունը և դրանով հասնել կովերի բարձր

կաթնատվության, վոչխարների բրդի խուզվածքի և
անասունների կենդանի քաշի զգալի ավելացման :
1936 թվին ապահովել ապրանքային ֆերմաների կաղ
մակերպումն ամեն մի կոլտնտեսությունում :

16. Նշելով կերային բաղայի դղալի հետամնա-
ցությունն անասունների դիմաքանակի աճման տեմպե
րից՝ Աղբկոմկուսի (բ) կենտկոմի և Բագկոմի պլենու-
մը պահանջում և Հողգողկոմատից և ըրջանային կաղ
մակերպություններից 1936 թվին ապահովել բյուր
խորհարքային հողերի ժամանակին ու լիովին հնձու-
մը, ցանած խոտերի ու սիլոսային բույսերի բերքա-
տվության բարձրացումը, մարդագետինների ու արո-
տատեղինների բարելավումը և ավարտել 1936 թվին
ձմեռային ու ամառային արոտատեղինների ինվենտա-
րացումը :

17. Ի. Լ. Ղարաբաղի Հաղբութի շրջանն առանձ
նացնել վորպես անասնապահության բարձր մթերա-
տվության շրջան և սահմանել հետեւյալ նորմաները .

ա) Փերմայում ամեն մի կոլից տալ միջին հաշ-
վով 1000 լիտր կաթ .

բ) մեծ վոչխարների բրդի խուզումը հասցնել
ամեն մի գլխին միջին հաշվով 2,5 կիլոդրամի .

գ) ամեն մի մերունից տալ միջին հաշվով առնվա-
գը 12 պլիտանի խոճկոր .

դ) 100 մաքիններից տալ առնվազը 115 դառը :

18. Վորպես մետաքսագործության բարձր արտադ
րանքի շրջան առանձնացնել Որդուրադի (Նախ. ՍլյՀ) և
Ստեփանակերտի (Ի. Լ. Ղարաբաղ) շրջանները և
սահմանել մի տուփին 50 կիլոգրամ բոժոժ :

19. Նշելով հացահատիկային գարնանային բույ-
սերի ցածր բերքատվությունը՝ պլենումը պահանջում
և Հողգողկոմատից և ըրջանային կազմակերպու-
թյուններից կարգի բերել գարնանային հացարույների
պլանավորումն ըստ ամեն մի շրջանի ու կոլտնտեսու-
թյան : Ապահովել գարնանային հացահատիկների բեր

քատվության բարձրացումը հողի բարձրորակ մշակումով, ոլարարտանյութեր մտցնելով, սերմերի համառարած ստուգումով, դուռը ու ախտահանումով և ցանքը խոտացած ժամկետներում կատարելով, լայնորեն շարքացան կիրառելով։ Արմատացնել գալնանցման ցանքերը։

Սմեն մի չրջանի համար կազմել ու հրատարակել գարնանային բույսերի հանրամատչելի ագրոկանոններ և նրանց հիման վրա ապահովել տարբերած ագրոմիջոցառումներն ամեն մի բրիգադում ու տեղամասում և առանձնապես չալիթուկի ցանքսերում։

20. Ապահովել աշնանացանքսերի դարնանային վուոգման ժամանակին անցկացումը բոլոր ջրովի հողերում և ծիրերի մանրաղննին համաստարած քաղհանումը՝ մոլախոսերը լիստին վոչչացնելու նպատակով։

Անց կացնել ախալիսի ծավարուն միջոցառումներ, վորոնք ապահովեն առանձին չրջանների դաշտերում արդեն յերեացած դյուզատնտեսական լնաստառների լիստին վոչչացումը։

Մանրաղննին հսկողություն կազմակերպել աշնանացանքսերի գրության, մասնավորապես անցկացնել փորձով իրեն արդարացրած վոչ ջրովի հողերի աշնանացանի ծիրերի գարնանումը, այլև փրացած ցանքատեղամասերում դարնանացան բույսերի կրկնացանի կատարումը։

21. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և շրջանային կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպություններին ապահովել հացահատիկային տնտեսության հարկ յեղած հողատարությունն ամբողջ տարվա ընթացքում և վաղ դարնանից սկսել անձան համար ցել անել՝ այդ աշխատանքին լծելով ցանքից առատ ամբողջ լծկաններն ու տրակտորները։

Աշնանաղանի նոր հողեր յուրացնելու համար անհապաղ ամեն մի կոլտնտեսությունում յեղած պլանի համաձայն, սկսել դաշտերի թիւերն ու կոչտ խոտերն արմատահան անել ու դաշտերը մաքրել։

22. Հացահատիկային բույսերի խմբում բարձր բերքատվության շրջաններ առանձնացնել ։ Համախու շրջանը, վորտեղ աշնանաղան ցորենի բերքատվություն սահմանել հեկտարին 15 ցենտներ, Կուրաթիոնի շրջանը, վորտեղ չալիթուկի բերքատվություն սահմանել հեկտարին 35 ցենտներ, Լենգորանի ու Առուարտի շրջաններ՝ հեկտարին 30-ական ցենտներով։

Պտուղների վերաբերմամբ առանձնադնել Պուրայի շրջանը, վորտեղ սերմանավոր պտուղների բերքատվությունը սահմանել հեկտարին 5,5 տոնն, խաղողի մերաբերմամբ—Նարիմանովի շրջանը— հեկտարին 14,5 տոնն, կարտոֆիլի՝ Գետառեկի շրջանը— հեկտարին 10 տոնն, բանջարեղենի՝ Խամսաղի շրջանը— հեկտարին ամեն տեսակ բանջարեղենի 12 տոնն։

Ծխախոտի մեռաբերմամբ բարձր բերքատվության շոնան առանձնացնել Զաքաթալայի շրջանը, մորտեղ միջին հաշվով սահմանել հեկտարին 12 ցենտներ բերք։

23. Ազրկոմկուսի (բ) կենտկոմի ու Բագկոմի պետական գտնում և, վոր հանրապետության մեջ մերձակագարձային մշակությների հետագա զարգացումը պետք է ընթանա թերու Մասալլվի, Զաքաթալայի և Բելոկանի նոր շրջաններում արմատացնելու գծով, ցիրուսայիններն Աստարայի ու Լենգորանի շրջաններում ամենի լայնորեն արմատացնելով, ցիտրուսայինների սեփական անկերի ստեղծումով, լիմոնների մշակությունը կիսատակառներում դարձանելով, ձիթենու, պիտառկի, նուշի թթուղի մշակութի զար դացումով և վայրի աճող ու չորությունում աճող մերձակագարձային բույսերի կուլտուրական վիճակի բերելով։

Պարտավորեցնել մերօքհչչալ շրջանների Առողջութեակուսի (բ) շրջկոմիններին և շրջգործկոմիններին անհոամեչտ միջոցներ ձեռք առնել, վորոնք ապահովեն մերձակագարձային բույսերի յուրացումը և վարեկաղաքային արմատացնելով,

մշակելու և այլ դարնանային աշխատանքների աջող կոտարումը:

24. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և ծխախո տարուծական շրջանների շրջանային կուսակցական ու խորհրդային կադմակերպություններին ապահովել ծխախոտի ցանքը բարձր արդութեանիկայի մակարդակով, մինչև փետրվարի 20-ն ամարտել ամբողջ հողի մարո, ստուգել հերկի վորակը և մինչև մարտի 1-ը կրկնահերկ անել բոլոր խոտանած աեղամասերում: Ժամանակին հողի մեջ մտանել հանքային պարարտանյութերը՝ խառնուրդի կանոնները խստավես պահպանելով: Մինչև միեւրիմարի 20-ը պատրաստել ջերմանոցներն ապահեստատ շրջանակներով և ծածկութեր սպառաստել տներու ծածկելու համար այն ձեռի, վոր ապահովի տներու ժամանակին ցանքը: Կուտնու ուղթյուններում մթերել բոլոր անհրաժեշտ յինանյութերը ծխախոտի նոր սրահներ շինելու և հները նորո դելու համար:

25. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և շրջանային կուսակցական և խորհրդային մատմիններին՝ անհրաժեշտ խնամք կադմակերպել արդիների ու խաղողի այդիների նկատմամբ և նախապատրաստել պատղարն ջարային մշակությների ռանքառ ժամանակին կատարելու բոլոր աշխատանքները: Այդիներում կատարել շարքամիջերի կրկնակի փորում, պատղատու և խաղողի տներիների մաքրում և եռում, և ապահովել ամբողջ ապարատուրայի նախապատրաստումն արդիների ու խաղողի արդիների ժամանակին բուժման համար: Լայնորեն արմատադնել պատղատու ծառերի և խաղողի մոստերի տնկուումը կուտնահսահանների տնամերէ հողամասերում: Ստուգել կարտոֆիլի սեռմթոն դերի պահպանման դրությունը կուտնահսություններում: Ամբողջ մատորտեկ կարտոֆիլին անհապաղ փոխարինել նոր սերմանյութով:

26. Պարտավորեցնել շրջանային կուսակցական ու

խորհրդային կազմակերպություններին հենց այժմյանից սկսել դաշտային բրիգադային ոթևանների կազմակերպումը՝ նրանց սարքավորումը վերջացնելով մինչև ապրիլի 1-ը և աշխատել, վորպեսզի յուրաքանչյուր ուժամատ բրիգադը ու ողակի խկական արտադրական ոչափքանակ: Աթամանի կուլտուրու: աշխատանքը համար ըստրել և պատրաստել կոլտնտեսային ապահովությունը աշխատավոր լավագույն աշխատավորություններ:

27. Աղբակոմկուսի (բ) կենտկոմի և Բագկոմի պլենումն առանձնապես նշում և կոլտնտեսությունների կողմից զյուղատնտեսական արտելի կանոնադրության քննարկան ու ընդունման և շրջգործկոմների կողմից գրանցման անփուլյատրելի կերպով հետ մնալը: Առ 20-ը հունվարի արջործկոմների կողմից գրանցվել են միայն 2726 կոլտնտեսություններ, վորոնք քննարկել և ընդունել են կանոնադրությունը, վոր կազմում և հանրապետական բոլոր կոլտնտեսությունների 77 տոկոսը:

Պլենումը պարտավորեցնում և բոլոր հետ մնացող շրջանների շրջկոմների քարտուղարներին և արջործկոմների նախագահներին՝ այդ կարևորագույն աշխատանքն իրենց ձեռքն առնել և ապահովել շրջանի բոլոր կոլտնտեսություններում գյուղատնտեսական արտելի ընդունման և գրանցման ամենաարագ վերջացումը:

28. Նշելով, վոր մինչև որս դեռ մի շաբք կուտնահսություններում շարունակում են տեխի ունենալու որինակելի կանոնադրության խախտման վիճակը, Աղբակոմկուսի (բ) կենտկոմի և Բագկոմի միացյալ պլենումը պարտավորեցնում և շրջկոմների քարտուղարներին և արջործկոմների նախագահներին, նրանց անձնական պատասխանատվությամբ վճռական պայքար կազմակերպել կանոնադրության ամենափոքրիկ աղավաղման դեմ՝ պատժի ամենախիստ միջոցներ կիրառելով խախտողների նկատմամբ:

Հողդժողկոմատը և շրջանային կուսակցական, խոր հրդային կազմակերպությունները պետք է ապահովեն հողից մշտապես ոգտվելու պետական ակտերը կոլտնտեսություններին հանձնելու աշխատանքի ավարտումն Աղբյուռներու (բ) Կենտկոմի սահմանած ժամկետներին առաջին հերթի շրջանների խմբի նկատմամբ։ Միաժամանակ ժամկետում միջոցառումներ նշել մնացած շրջանների հողերը մշտապես կոլտնտեսություններին ամբացնելու համար։ Մինչև ապրիլի 15-ի ավարտել կոլտնտեսականներին տնամերձ հողամասեր հատկացնելը։

29. Աշադին նշանակություն տալով կոլտնտեսացին յեկամուտների բազման հարցերի առթիվ կոլտնտեսությունների վարչությունների անցկացվող հաշվետու կամպանիային և 1936 թվի արտադրական պլանները կազմելուն, պլենումը պարտավորեցնում և ըջանային կուսակցական և խորհրդային կազմակերպություններին՝ գլխավորել այդ կարևորագույն աշխատանքները, մորթիվացիայի յենթարկելով կոլտընտեսային մասսաներին աշխատանքի ստախանովյան մեթոդների համար, վորը բարձր բերքատվության և կոլտնտեսությունների ու կոլտնտեսականների յեկամատայնության հետագա բարձրացման համար մղղող պայքարի հիմնական պայմանն և հանդիսանում :

30. Նշելով մի շարք գեղաքեր, յերբ ՄՏԿ-ները չեն կատարում կոլտնատեսությունների հետ կնքած պայմանագրերը՝ սլենումը պահանջում է Հողժողկոմատից, Ադրենոմ կուսի (թ) ըրջկոմներից, ըրջործկոմներից և ՄՏԿ գլխիքտորներից — ամենալիման վերահսկողություն սահմանել պայմանագրերի կատարման նկատմամբ, վորպես յերկուստեք պարտավորություններ, վորոնք ուղղված են դեպի կոլտնատեսային արտադրության վերելքը:

ՍՏԿ արտադրակտն խորհուրդներում և կոլտնտեսություններում անցկացնել ՄՏԿ գիբեկառը-

Ների պարբերական հաշվետվություններ պայմանագրերի կատարման մասին։ Խիստ պատճախանատվության յենթարկել պայմանագրերի խախտման մեջ մեղավորներին։

31. Կենտրոնական և ըրջանային մամուլն իր աշխատանքը պետք է կազմակերպի այնպես, վորպեսզի իսկական ողնություն ցույց տա կոլտանտեսային և խորհանտեսային դաշտերի ստախանովականներին. Ճիշտ և հմտորեն տալ նրանց աշխատանքի փորձն այն պես, վորպեսզի յուրաքանչյուր ստախանովականի աշխատանքի փորձն անհապաղ հասցվի կոլտանտեսականների լայն մասսաներին, ՄՏԿ և խորհանտեսությունների բանվորներին ու մասնագետներին:

32. Շեշտելով մասսայական կուլտուր - լուսավորական աշխատանքի լայն ծավալման և վորակական գրության բարձրացման խնդրի ահապեին նշանակությունը դյուղում, Ազգկոմկուսի (բ) Կենտրոմի և Բազմությունը պլենումը պարտավորեցնում ե լուսժողկոմատին, շրջանային կուսակցական և խորհրդային կազմակերպություններին՝ վճռականապես ուժեղացնել անդրադիտության և կիսադրադիտության վերացման դպրոցների և մեծահասակների մասսայական կրթության դասընթացների ամենորյա ղեկավարությունը, նույնպես և ակումբների, դրադրանների, ընթերցարանների և խօճիթ-լաբորատորիաների ղեկավարությունը:

Հայերենը Խմբագրեց՝ Ա. ՇԱԽՈՒՆԻ
Տեխ. Խմբագրեց՝ Կ. ԹԱՌԱՄՆԵԱՆ

Главлит № 930 Азпартиздат № 27. Заказ № 393 Гир аж 5000
Типография „III Интернационал“ ул. Ефима Саратовца

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0179736

12 ԿՊԴ.

248

РЕЗОЛЮЦИИ
ОБ'ЕДИНЕННОГО ПЛЕНУМА ЦК и БК АКП(б)
[29—31 января 1936.
Аэлартиздат—Баку—1936.